

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ อาณาเขตที่ตั้ง และ ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลตำบลเด่นชัย ตั้งอยู่ใจกลางของตัวอำเภอเด่นชัย เขตของตำบลเด่นชัย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำยม สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่จึงเป็นพื้นที่ราบ สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๖๐๐ ฟุต มีระยะทางห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๕๓๐ กิโลเมตร มีขนาดพื้นที่ ๑๑.๖๒ ตารางกิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๔, ๕, ๙ ตำบลปงป่าห้วย
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ถนนศรีสันชาลัย - แพร่ และหมู่ที่ ๕, ๘ ตำบลเด่นชัย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๑, ๕, ๑๐ ตำบลแม่จัน และหมู่ ๘ ตำบลเด่นชัย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	แม่น้ำยมและหมู่ที่ ๔, ๕, ๖ ตำบลเด่นชัย

๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

พื้นที่ของเทศบาลตำบลเด่นชัย มีสภาพภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้น อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ของปี ๒๕๖๑-๒๕๖๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยของปี ๒๕๖๑ คือ ๓๔.๑๕ องศาเซลเซียส ฝนตกชุกเดือน พฤษภาคม - เดือนตุลาคม และอากาศหนาวในช่วง เดือนมกราคม ถึงปลาย เดือนกุมภาพันธ์

๒. ด้านการเมืองการปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ประกอบด้วย ๓ ตำบล คือ ตำบลเด่นชัย ตำบลแม่จัน และตำบลปงป่าห้วย มีหมู่บ้านทั้งหมด ๑๗ หมู่บ้าน ดังนี้

ตำบลเด่นชัย มี ๑๑ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๖, ๗, ๙, ๑๐, ๑๑ และ ม.๔, ๕, ๘ (บางส่วน)

ตำบลแม่จัน มี ๓ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑, ๕ และ ๑๐ (บางส่วน)

ตำบลปงป่าห้วย มี ๓ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๔, ๕ และ ๖ (บางส่วน)

๒.๒ การเลือกตั้ง

ประชาชนในเขตเทศบาล มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการเลือกตั้งตัวแทนของตนเอง เพื่อบริหารและพัฒนาท้องถิ่น คือการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งเทศบาลตำบลเด่นชัย มีจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลจำนวน ๑๒ คน ประชาชนมีสิทธิ์ที่จะตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารได้ รวมทั้ง การรับทราบการดำเนินงานของเทศบาล การเสนอแนวทางการพัฒนาเทศบาลตามที่บัญญัติไว้หรือจัดไว้

การเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๕ และ ข้อ ๕๒ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบลเด่นชัย ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและ

ผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเด่นชัย ในวันอาทิตย์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยเทศบาลตำบลเด่นชัย มีหมู่บ้านในเขตพื้นที่ทั้งสิ้น ๑๔ หมู่บ้าน มีเขตเลือกตั้งแห่งเดียวคือเขตเทศบาล

ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี มีจำนวนผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งทั้งสิ้น ๕,๗๘๗ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น ๙,๒๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๘๕ ถือว่ามีผู้มาใช้สิทธิในระดับมากพอสมควร เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเลือกตั้งเมื่อคราวที่ผ่านมา เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ แสดงว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ความสนใจในการเลือกตั้งครั้งนี้มาก แสดงถึงความตื่นตัวทางการเมืองและอยากมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้แทนของตนเองเข้ามาบริหารบ้านเมือง และมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่เข้าถึงประชาชนมาก

การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

คณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบลเด่นชัย ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเด่นชัย ในวันอาทิตย์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยเทศบาลตำบลเด่นชัย มีหมู่บ้านในเขตพื้นที่ทั้งสิ้น ๑๔ หมู่บ้าน มีเขตเลือกตั้ง ๒ แห่ง ดังนี้

เขตเลือกตั้งที่ ๑ มี ๙ หน่วยเลือกตั้ง ประกอบด้วย หมู่ที่ ๑, ๓, ๔, ๕, ๖ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลเด่นชัย

เขตเลือกตั้งที่ ๒ มี ๑๐ หน่วยเลือกตั้ง ประกอบด้วยหมู่ที่ ๒, ๗, ๘, ๙, ๑๑ ตำบลเด่นชัย หมู่ที่ ๑, ๕, ๑๐ ตำบลแม่จัน และ หมู่ที่ ๔, ๖ ตำบลปางหวาย

ในการดำเนินการเลือกตั้ง มีจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนในการเลือกตั้งทั้งสิ้น ๙,๒๐๗ คน มาใช้สิทธิลงคะแนน ๕,๗๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๘๕ ถือว่ามีผู้มาใช้สิทธิในระดับปานกลาง มีบัตรเสียของการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

๓. ประชากร

เทศบาลตำบลเด่นชัย มีพื้นที่ ๑๑.๖๒ ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งสิ้น ๑๑,๐๕๒ คน เป็นชาย ๕,๒๓๘ คน เป็นหญิง ๕,๘๑๔ คน แยกตามชุมชนต่างๆ ได้ ดังนี้

ลำดับที่	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน	จำนวนประชากรตามหลักฐานทะเบียนราษฎร			จำนวนครัวเรือนตามหลักฐานทะเบียนราษฎร
				ชาย	หญิง	รวม	
๑	เด่นชัย	๑	ชุมชนเด่นชัย	๔๙๗	๖๐๐	๑,๐๙๗	๓๓๙
๒	“	๒	ชุมชนเด่นชัย	๓๘๕	๔๕๗	๘๔๒	๒๗๘
๓	“	๓	บ้านปากพวกใต้	๔๖๓	๕๐๑	๙๖๔	๒๖๕
๔	“	๔	บ้านน้ำโค้ง	๒	๒	๔	๑
๕	“	๕	บ้านห้วยกูด	๕๙๒	๖๕๐	๑,๒๔๒	๓๒๕
๖	“	๖	บ้านแพะโรงสูบ	๕๒๘	๕๗๑	๑,๐๙๙	๒๙๑
๗	“	๗	บ้านม่อนปากถ้อย	๓๐๕	๓๖๖	๖๗๑	๒๑๑
๘	“	๘	บ้านปากจัน	๕๑๕	๕๑๒	๑,๐๒๗	๓๑๑
๙	“	๙	บ้านหนองน้ำเค็ม	๓๔๒	๔๒๖	๗๖๘	๒๔๕
๑๐	“	๑๐	บ้านปากพวกเหนือ	๓๘๕	๓๙๑	๗๗๖	๒๑๑
๑๑	“	๑๑	บ้านม่อนปากถ้อย	๓๗๙	๔๑๑	๗๙๐	๒๕๘
๑๒	แม่จัน	๑	บ้านแพะหนองบ่อ	๓๕๑	๓๕๕	๗๐๖	๒๒๔

ลำดับที่	ความผิดฐาน/ประเภทคดี	เกิด (คดี)	จับ(คดี)	ผู้ต้องหา(คน)
๘	พรากผู้เยาว์	๑	๑	๑
๙	พ.ร.บ.ยาเสพติด	๒๕๓	๒๕๓	๒๓๒
๑๐	ลักทรัพย์	๗	๗	๘
๑๑	ฉ้อโกงทรัพย์	๑	๑	๑
๑๒	ยักยอกทรัพย์	๔	๔	๖
๑๓	บุกรุกเคหะสถาน	๗	๗	๑๒
๑๔	พ.ร.บ.การพนันทั่วไป	๔๙	๔๙	๕๖
๑๕	พ.ร.บ.การพนันสลากกินรวบ	-	-	-
๑๖	พ.ร.บ.ศุลกากร	-	-	-
๑๗	พ.ร.บ.อาวุธปืน	๑๗	๑๗	๑๑
๑๘	พ.ร.บ.ละเมิดลิขสิทธิ์	-	-	-
๑๙	พ.ร.บ.เช็ค	๑	๑	๑
๒๐	พ.ร.บ.ป่าไม้	๑๕	๑๕	๑๑
๒๑	พ.ร.บ.โรคระบาดสัตว์	-	-	-
๒๒	หมิ่นประมาทผู้อื่น	๑	๑	๑
๒๓	ให้ผู้อื่นยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยเกิน	-	-	-
๒๔	พ.ร.บ.คนเข้าเมือง	๑	๑	๑
๒๕	พ.ร.บ.การประมง	-	-	-
๒๖	เผยแพร่สื่อลามก	-	-	-
๒๗	กระทำให้เกิดเพลิงไหม้	๑	๑	๑
๒๘	เป็นผู้ขับขี่รถขณะเมาสุรา	๑๐	๑๐	๑๐
๒๙	พ.ร.บ.รับราชการทหาร	๔	๓	๓
๓๐	พ.ร.ก.สารระเหย	-	-	-
๓๑	พ.ร.บ.ทางหลวง	-	-	-
๓๒	พ.ร.บ.สุรา	-	-	-
๓๓	แจ้งความอันเป็นเท็จ	๒	๒	๖
รวม		๓๘๑	๓๘๐	๓๗๐

หมายเหตุ ข้อมูลจากสถานีตำรวจภูธรเด่นชัย ปี ๒๕๖๔

๔.๓ การสังคมสงเคราะห์

เทศบาลตำบลเด่นชัย ได้ให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ แก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ ให้ช่วยเหลือตัวเองได้ และไม่เป็นภาระของสังคม โดยมีวิธีการช่วยเหลือในหลายรูปแบบ เช่น การสนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพ การมอบเงินเพื่อเป็นสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ และคนพิการ การช่วยเหลือด้านบัตรประกันสุขภาพ

การให้การสงเคราะห์คนชราและผู้ด้อยโอกาส

เทศบาลตำบลเด่นชัย ให้การสงเคราะห์คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ใน ๒ ลักษณะ คือ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำบริการมาสู่ผู้เดือดร้อนในเขตเทศบาล เช่น การต่อผู้เดือดร้อนไปยังสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดแพร่ เพื่อขอรับเบี้ยยังชีพประเภทต่างๆ ทุนการศึกษา ทุนประกอบอาชีพ การประสานและอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การตรวจสอบคุณสมบัติผู้รับเบี้ยยังชีพ, การรับการถ่ายโอนเบี้ยยังชีพและเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ และ ผู้พิการ ทุกงวด ฯลฯ ในลักษณะการประสานงานมีรายละเอียดดังนี้

- มีคนชราในเขตเทศบาลที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๒,๓๕๓ คน (ขึ้นบันได)
- มีคนพิการได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการ จำนวน ๘๓๒ คน (๘๐๐ บาท/เดือน)
- มีผู้ป่วยเอดส์ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน ๔๗ คน (๕๐๐ บาท/เดือน)

จำนวนคนชรา ผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ ที่ได้รับเบี้ยยังชีพจะมีการเปลี่ยนแปลงเสมอไม่คงที่ในแต่ละเดือน ซึ่งเกิดจากมีผู้สูงอายุเสียชีวิตลงในระหว่างปีงบประมาณนั้นๆ (ข้อมูลในปีงบประมาณพ.ศ.๒๕๖๓ จากกองสวัสดิการสังคม) และกองการศึกษายังได้พิจารณาให้เยาวชนในเขตเทศบาลเพื่อขอรับทุนการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น ๔๔ ทุน (ข้อมูลในปีงบประมาณ ๒๕๖๓)

การบรรเทาความเดือดร้อนและบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ผู้เดือดร้อน ด้วยงบประมาณของเทศบาล เช่น การจัดซื้อวัสดุก่อสร้าง วัสดุเครื่องบริโภค, วัสดุงานบ้านงานครัว ฯลฯ แก่ผู้ประสบภัยพิบัติและสาธารณภัยในเขตเทศบาล การจัดซื้ออาหารเสริม (นม) ให้กับนักเรียน การจัดซื้อเครื่องอุปโภค – บริโภค มอบแก่ผู้ป่วย หรือครอบครัวที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน ในการสงเคราะห์คนชราและผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับความเดือดร้อนให้มีจำนวนคนที่ได้รับเพิ่มมากขึ้นจากเดิมที่ได้รับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง ประกอบด้วย

๕.๑.๑ การคมนาคมทางบก ได้แก่ ทางรถยนต์ และทางรถไฟ

● **ทางรถยนต์** จะเส้นทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด อยู่ในอำเภอเด่นชัย ทำให้สามารถติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงได้ เส้นทางภายในจังหวัดไปอำเภอต่างๆ ได้สะดวกเป็นถนนลาดยางส่วนใหญ่

- ทางหลวงหมายเลข ๑๑ อำเภอเด่นชัยมีเส้นทางหลวงหมายเลข ๑๑ ผ่านซึ่งเส้นทางนี้จะเริ่มจากจังหวัดสิงห์บุรี ผ่าน จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดแพร่ (ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดลำปาง ถึง จังหวัดเชียงใหม่

- ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ อำเภอเด่นชัยมีเส้นทางหลวง ๑๐๑ ผ่าน ซึ่งเส้นทางจะเริ่มจากจังหวัด

กำแพงเพชร ผ่าน สุโขทัย ผ่าน จังหวัดแพร่ (ซึ่งในพื้นที่ของอำเภอเด่นชัย – อำเภอสูงเม่น อำเภอเมืองอำเภอร่องขวาง) และ จ.น่าน

● **ทางรถไฟ** อำเภอเด่นชัยมีเส้นทางรถไฟสายเหนือ ระหว่างกรุงเทพฯ ถึง จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านระยะทางสถานีเด่นชัยถึงสถานีกรุงเทพ ยาวประมาณ ๕๕๐ กิโลเมตร และจากสถานีเด่นชัยถึงสถานีเชียงใหม่ ประมาณ ๑๗๘ กิโลเมตร

เส้นทางคมนาคมภายในจังหวัด

อำเภอเด่นชัยมีเส้นทางที่ติดต่อกับอำเภออื่นๆ และจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ลำดับที่	เส้นทางคมนาคม	ระยะทาง (กม.)
๑.	เด่นชัย – ลำปาง	๘๕
๒.	เด่นชัย – อุดรดิตถ์	๔๕
๓.	เด่นชัย – พะเยา	๑๔๙
๔.	เด่นชัย – น่าน	๑๔๖
๕.	เด่นชัย – แพร่	๒๔
๖.	เด่นชัย – วังชิ้น	๕๗
๗.	เด่นชัย – ลอง	๖๗
๘.	เด่นชัย – สูงเม่น	๑๐
๙.	เด่นชัย – ร้องกวาง	๖๔

๕.๒ การไฟฟ้า

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารด้านกระแสไฟฟ้า คือ สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอเด่นชัย ปัจจุบันจำนวนบ้านเรือนในเขตเทศบาลตำบลเด่นชัยมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน แต่การให้บริการด้านไฟฟ้าสาธารณะ ถนนสายต่างๆ ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เนื่องจากในแต่ละปีมีการขยายตัวของชุมชนออกไปเรื่อยๆ จึงมีความจำเป็นต้องขยายเขตบริการไฟฟ้าสาธารณะให้ครบทุกจุด

ตารางแสดงการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ

สถานที่ให้บริการ	ประเภทดวงไฟ	จำนวน (ดวง)
๑. สถานีรถไฟ	- หลอดโซเดียมอัลคาไลท์ ๔๐๐ วัตต์	๒
	- หลอดโซเดียมอัลคาไลท์ ๒๕๐ วัตต์	๒
	- หลอดฟลูออเรสเซนต์	๓
๒. ถนนในเขตเทศบาล	- หลอดโซเดียมอัลคาไลท์ / หลอดเมทาไลน์ ๒๕๐ วัตต์	๓๐
	- หลอดกลม (เกลียว) ๔๐ วัตต์	-
	- หลอดกลม(เกลียว) ๕๖๐ วัตต์	๓๐
	- หลอดแสงจันทร์ ๑๖๐ วัตต์	* ยกเลิกใช้
	- หลอด LED (ขนาด ๑๘-๒๐ วัตต์)	* ยกเลิกใช้
๓. ภายในวัดในเขตเทศบาล	- หลอดโซเดียมอัลคาไลท์ ๒๕๐ วัตต์	๓๐
	- หลอดฟลูออเรสเซนต์	๒
๔. สนามกีฬา	- หลอดฟลูออเรสเซนต์	๓๐
	- หลอดเมทาไลท์ ๔๐๐ วัตต์	๒
๕. สวนสุขภาพ	- หลอดกลม(เกลียว) ๔๐ วัตต์	๓๐
	- หลอดฟลูออเรสเซนต์	๑,๓๐๐
	- หลอดโคมเมทาไลน์ ๔๐๐ วัตต์	๒
๖. สัญญาณไฟจราจร	- DC ๑๒ โวลต์ ๕๕ วัตต์ แบบ ไฮโวจาน	๑๒

ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๕.๓ การประปา

การประปาในเขตเทศบาลตำบลเด่นชัย อยู่ในความรับผิดชอบของ สำนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสาขาเด่นชัย โดยมีกำลังการผลิตน้ำประปา ๒๐๐ ลูกบาศก์เมตร/ชม. ประชาชนมีความต้องการใช้น้ำประปา วันละ ๓,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน โดยมีแหล่งน้ำดิบที่สำคัญในการผลิตน้ำประปา คือ น้ำผิวดินจากแม่น้ำยม และมีบางหมู่บ้านมีการจัดทำประปาหมู่บ้านและใช้น้ำบาดาลจากการขุดบ่อบาดาลเพื่อการอุปโภค

ตารางจำแนกประเภทผู้ใช้น้ำในเขตอำเภอเด่นชัย

ปี พ.ศ.	ที่อยู่อาศัย และอื่น ๆ	ส่วน ราชการ	ธุรกิจ ขนาดเล็ก	รัฐวิสาหกิจ	อุตสาหกรรม และธุรกิจขนาด ใหญ่	รวม
๒๕๖๒	๓,๙๙๐ ราย	๘๐ ราย	๓๙๔ ราย	๑๑ ราย	๑๑๘ ราย	๔,๕๙๓ ราย
๒๕๖๓	๔,๐๖๔ ราย	๘๐ ราย	๔๐๗ ราย	๑๓ ราย	๑๑๘ ราย	๔,๖๘๒ ราย

สถิติการใช้น้ำ ในเขตอำเภอเด่นชัย ปี ๒๕๖๓

เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปริมาณ การใช้น้ำ (ลบ.ม)	๓๔,๖๒๘	๓๔,๖๒๘	๖๘,๓๔๐	๘๘,๔๗๕	๙๘,๙๗๐	๘๓,๔๓๓	๓๑,๑๐๕	๓๖,๐๑๑	๖๗,๙๖๐	๓๐,๒๖๐	๓๔,๖๐๓	๖๘,๘๒๕

สถิติการใช้น้ำ ในเขตอำเภอเด่นชัย ปี ๒๕๖๔

เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปริมาณ การใช้น้ำ (ลบ.ม)	๓๓,๘๔๔	๓๓,๒๕๖	๓๔,๔๑๕	๘๙,๐๗๑	๘๒,๕๗๗	๘๑,๘๑๑	๓๒,๓๗๗	๓๔,๕๖๕	๖๗,๒๘๘	๖๘,๔๖๖	๖๘,๓๔๓	๓๑,๕๑๗

๕.๔ การสื่อสารและการโทรคมนาคม

๕.๔.๑ โทรศัพท์

ปัจจุบันการให้บริการด้านโทรศัพท์ในเขตเทศบาลตำบลเด่นชัยอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานองค์การโทรศัพท์สาขาอำเภอเด่นชัย โครงข่าย TOT

๕.๔.๒ ไปรษณีย์โทรเลข

ในเขตพื้นที่อำเภอเด่นชัย มีทำการไปรษณีย์โทรเลข จำนวน ๑ แห่ง และศูนย์ไปรษณีย์อำเภอเด่นชัย ๑ แห่ง

- สถานีวิทยุ
มีสถานีวิทยุตำรวจตระเวนชายแดน เอฟ เอ็ม ๑๐๖ MHz
- สถานีโทรทัศน์ในเขตเทศบาลสามารถรับคลื่นสัญญาณ โทรทัศน์ได้ครบทุกช่อง

ข่ายวิทยุสื่อสาร เทศบาลตำบลเด่นชัย ใช้นามเรียกขาน “ศูนย์ธงชัย”
ความถี่หลัก ๑๖๒.๕๕๐ MHz
ความถี่รอง ๑๖๒.๘๒๕ MHz

๖. ระบบเศรษฐกิจ

ด้วยเทศบาลตำบลเด่นชัย มีสถานีรถไฟอยู่ในเขตเทศบาล ดังนั้น จึงเป็นศูนย์กลางของการขนส่งทางด้านการรถไฟของจังหวัดแพร่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตในกลางเทศบาลจึงยึดอาชีพด้านการประกอบธุรกิจพาณิชย์กรรม เป็นส่วนใหญ่ ด้านการเกษตร รับจ้าง และอื่นๆ ตามลำดับ

๖.๑ การเกษตร

ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเด่นชัย จำนวน ๑๑.๖๒ ตารางกิโลเมตร จำนวน ๘ ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ทางการเกษตร โดยอาศัยแหล่งน้ำทางการเกษตร จากลำน้ำแม่พวกและลำเหมืองพญา ผลผลิตส่วนใหญ่เป็น ข้าว ข้าวโพด ข้าวเหนียว ผลผลิตพืชสวน เช่น ลำไย มะม่วง มะขาม นอกจากนั้นประชากรยังประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ โดยตั้งเป็นฟาร์มขนาดเล็ก เช่น เลี้ยงไก่ สุกร เป็นต้น

๖.๒ การอุตสาหกรรม

ในเขตเทศบาลตำบลเด่นชัย มีการทำอุตสาหกรรม ประเภทโรงงานขนาดเล็ก และอุตสาหกรรมในครัวเรือน ซึ่งเทศบาลมีการควบคุมและตรวจสอบ เพื่อมิให้มีการฝ่าฝืนกฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมในครอบครัวมีการประกอบอาชีพหัตถกรรม เป็นการประกอบอาชีพที่มีลักษณะงานที่ทำได้แบบง่ายๆ วิธีการไม่ยุ่งยาก แต่ต้องอาศัยฝีมือ และความชำนาญ ส่วนใหญ่มักมีแรงงานในครอบครัว และแรงงานท้องถิ่น เช่น

- ผลิตภัณฑ์ทางไม้ เช่น จักรสาน ไม้กวาด, ตะเกียบ
- ผลิตภัณฑ์ทางผ้า เช่น ตัดเย็บเสื้อผ้า ขึ้นตีนจก ผ้าห่ม
- ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กระดาษสา

ตารางแสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ขนาดเล็กในเขตเทศบาล

ที่	ประเภท	จำนวน
๑.	โรงงานผลิตไม้ปาเก้	๑
๒.	โรงเลื่อย	๑
๓.	โรงงานเครื่องกระป๋อง	๑
๔.	โรงสีข้าว	๓

๖.๓ การพาณิชย์กรรม / การบริการ

ในเขตเทศบาลตำบลเด่นชัย เป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้า ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย โดยใช้แหล่งเงินทุนเดียวกับการประกอบธุรกิจจากสถาบันการเงินที่มีอยู่ในพื้นที่ ช่วยให้สภาวะเศรษฐกิจเข้าเป็นระบบและมีความคล่องตัว

ตารางแสดงจำนวนสถานประกอบธุรกิจในเขตเทศบาล

ที่	ประเภทธุรกิจ	จำนวน (แห่ง)
๑.	ร้านค้าของชำต่าง ๆ	๑๕
๒.	ร้านค้าเครื่องดื่ม - อาหาร	๔๕
๓.	ร้านขายอุปกรณ์และซ่อมแซมเครื่องยนต์	๒๐
๔.	ร้านขายยา	๗
๕.	ร้านบริการเสริมสวย	๑๐
๖.	ธุรกิจบ้านเช่า	๑๒๐
๗.	ตลาดสด	๑
๘.	สถานีบริการน้ำมัน	๔

ตารางแสดงสถาบันการเงินในอำเภอเด่นชัย

ที่	ชื่อธนาคาร	จำนวน (แห่ง)
๑.	ธนาคารออมสิน	๑
๒.	ธนาคารกรุงเทพจำกัด	๑
๓.	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	๑

๖.๔ การท่องเที่ยว

เขตพื้นที่ของอำเภอเด่นชัยมีทรัพยากรท่องเที่ยว เกี่ยวกับธรรมชาติ สถาปัตยกรรม หัตถกรรม การศิลปวัฒนธรรม แต่เนื่องจากอำเภอเด่นชัยเป็นอำเภอที่สามารถติดต่อกับอำเภอใกล้เคียงได้สะดวกใน ระยะทางไม่เกิน ๗๐ กิโลเมตร จึงสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดได้

จุดเด่นการท่องเที่ยวของอำเภอเด่นชัย

๑. เป็นเมืองที่มีทิวทัศน์สวยงาม มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
๒. เป็นศูนย์กลางทางคมนาคมในล้านนาตะวันออกเป็นจุดเชื่อมไปจังหวัดน่าน เชียงราย และ เชียงใหม่

จุดด้อยของการท่องเที่ยวของอำเภอเด่นชัย

๑. มีภาพลักษณะเป็นเมืองที่มีทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมมีการตัดไม้ ทำลายป่า
๒. ขาดการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ทราบความเคลื่อนไหวในการจัดกิจกรรม ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

- แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและศาสนสถาน เช่น วัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรี พระเจ้าแสนแซ่ วัดเด่นชัย เป็นต้น
- แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น น้ำตกบ่อแก้ว, อ่างเก็บน้ำป่าไผ่ เป็นต้น

๗. ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา และ ศาสนสถาน

แม้เทศบาลตำบลเด่นชัยจะตั้งอยู่ในเขตชุมชน ที่มีบ้านเรือน และประชากรอาศัย อยู่อย่างหนาแน่น อันประกอบด้วย สถานที่ราชการ ร้านค้า และที่อยู่อาศัยจำนวนมากและมีความเจริญ ทางด้านต่างๆ มากขึ้น ส่งผลให้วิถีชีวิตและการดำเนินชีวิตของประชากรเปลี่ยนไปจากเดิม แต่ประชากรและชุมชนต่างๆ ในเขตเทศบาล ยังคงรักษาและสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษไว้เป็นอย่างดี ประชากรส่วนใหญ่ นับถือ ศาสนาพุทธ โดยมี ศาสนสถาน จำนวน ๑๑ แห่ง เพื่อใช้เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ โดยแยกเป็น

- วัด	จำนวน	๘	แห่ง
- สุเหร่า	จำนวน	๑	แห่ง
- ศาลเจ้า	จำนวน	๑	แห่ง
- คริสต์จักร	จำนวน	๑	แห่ง

๗.๒ งานประเพณี ท้องถิ่นที่สำคัญ

- ทำบุญตักบาตร วันขึ้นปีใหม่	วันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี
- งานประเพณีไหว้สาพระเจ้าแสนแซ่	ประมาณปลายเดือน มีนาคม
- งานประเพณีสงกรานต์	เดือน เมษายน
- ตักบาตร เวียนเทียน วันวิสาขบูชา	เดือน พฤษภาคม
- ทำบุญตักบาตร เวียนเทียน วันอาสาฬหบูชา	เดือน กรกฎาคม
- แห่เทียนพรรษา ถวายวัดต่างๆ	เดือน กรกฎาคม
- ประเพณีตานก๋วยสลาก	เดือน สิงหาคม - กันยายน
- ประเพณีทำบุญตักบาตรเทโวโรหนะ	เดือน ตุลาคม
- ประเพณีลอยกระทง	ประมาณเดือน พฤศจิกายน

๗.๓ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในบางพื้นที่ของเทศบาลตำบลเด่นชัย ยังคงให้ความสำคัญกับการทำพาณิชย์กรรม ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ เพื่อทำเป็นอาชีพหลักและรายได้เสริม เช่น การสานไม้กวาด การสานเข่ง การทำผลิตภัณฑ์จากไม้สัก รวมไปถึงการทำอาหารเป็นของฝากอย่างขึ้นชื่อ เช่น ใส่อั่ว หมูยอ เป็นต้น

๘. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ถึงแม้ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลเด่นชัยจะเป็นเขตชุมชน แต่ก็มีพื้นที่ทำการเกษตรอยู่เป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งประชาชน ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรเป็นหลัก เช่น การเพาะปลูก, เลี้ยงสัตว์ โดยอาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญคือ น้ำแม่พุกและลำเหมืองพญา โดยมีระบบชลประทานในบางพื้นที่ ซึ่งการใช้สารเคมีเช่นปุ๋ย, ยาปราบศัตรูพืชของเกษตรกร ทำให้เกิดสารพิษตกค้างในดินและชะล้างลงสู่แม่น้ำลำคลอง การแก้ปัญหาดังกล่าว ควรต้องให้ความรู้ ความเข้าใจถึงอันตรายและส่งเสริมการทำเกษตรปลอดสารพิษหรือลดการใช้สารเคมีลง

๘.๑ ทรัพยากรป่าไม้

ทรัพยากรป่าไม้ที่สำคัญได้แก่ ไม้สัก ประดู่ แดง และไม้กระยาเลยชนิดต่าง ๆ แต่ปัจจุบันสภาพพื้นที่ป่าไม้ถูกทำลายลงอย่างมากจากการบุกรุกแผ้วถางเพื่อใช้ที่ดินทำการเกษตรและนายทุนผู้มีอิทธิพลลักลอบ ตัดไม้ทำลายป่า

๘.๒ ทรัพยากรธรณี (แร่ธาตุ)

พบแร่ธาตุที่สำคัญ ๒ ชนิด คือ พลอย และฟอสเฟต ประชาชนมีการทำเหมืองพลอยอยู่บ้าง แต่ส่วนใหญ่พบในเขตป่าสงวนจึงไม่สามารถดำเนินการได้

๘.๓ สภาพสิ่งแวดล้อม

การเพิ่มจำนวนของประชาชน การขยายตัวของชุมชนอย่างรวดเร็ว ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม จึงทำให้มีขยะและของเหลือใช้จากบ้านเรือน โรงงาน ร้านค้าต่างๆ เพิ่มขึ้นจำนวนมาก โดยมีปริมาณขยะในเขตเทศบาลประมาณวันละ ๕-๖ ตัน ซึ่งเทศบาลสามารถจัดเก็บได้หมดตามปริมาณขยะ แต่การจัดการมูลฝอยยังไม่มียุทธศาสตร์รองรับที่สมบูรณ์ และสถานที่ทิ้งและกำจัดขยะของเทศบาลในปัจจุบันไม่สามารถรองรับกับปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นมากในอนาคตได้ รวมทั้ง การใช้เครื่องยนต์ยานพาหนะที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงมากขึ้น เกิดมลภาวะทางอากาศ การใช้สารเคมีทางการเกษตรทำให้สารพิษตกค้างในดินและน้ำ จำนวนพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองยังไม่เพียงพอแก่การให้บริการประชาชน ด้านการศึกษาและการพักผ่อน ปัญหาการขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการขาด อนามัยสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดการเจ็บป่วย สิ่งเหล่านี้ หากไม่มีการจัดการที่ดีหรือไม่มีการวางแผนก็จะเป็นปัญหาสำคัญในอนาคต จึงเป็นหน้าที่ของเทศบาลที่จะให้ความรู้ความเข้าใจ สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในพื้นที่ให้ทราบถึงผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

๘.๔ อุดหนุนวิทยา วัดจากค่าอุณหภูมิในแต่ละช่วงระยะเวลา ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ ดังนี้

อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย (ในรอบปี) ๒๒.๔ องศาเซลเซียส

อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย (ในรอบปี) ๓๔.๙ องศาเซลเซียส

ฝนตกชุก ระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึงเดือน เดือน กันยายน

อากาศหนาวในช่วงเดือน ธันวาคม ถึงเดือน กุมภาพันธ์

๙. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น

๙.๑ ข้อมูลด้านการเกษตร

ด้วยความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน รวมไปถึงที่ดินทำการเกษตรมีปริมาณที่ลดลง จึงทำให้แรงงานด้านเกษตรกรรมในชุมชนไหลเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรม และละทิ้งพื้นที่ทำการเกษตรเพื่อเข้าไปทำงานในชุมชนเมืองมากขึ้น แต่ก็ยังมีประชาชนบางส่วนในพื้นที่ ที่ยึดประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมและค้าขายอยู่จำนวนไม่น้อย โดยมีผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ถั่วเหลือง และนอกจากนี้ยังมีกลุ่มเกษตรกรกลุ่มใหม่ที่ก่อตัวขึ้นเพื่อทำเกษตรกรรมเป็นอาชีพเสริม ไม่ว่าจะเป็นการทำสวนผัก สวนผลไม้ แบบผสมผสาน การเลี้ยงพันธุ์ครั้ง และการเพาะเลี้ยงหม่อน ซึ่งในพื้นที่ของเทศบาลตำบลเด่นชัย มีศูนย์เพาะพันธุ์หม่อนไหม เพื่อให้ความรู้และส่งเสริมให้เกษตรกร เลี้ยงหม่อนเพื่อสร้างรายได้อีกด้วย เราสามารถปลูกหม่อนได้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม แต่ช่วงที่เหมาะสมที่สุดคือ ต้นฤดูฝน เพราะฝนจะช่วยให้หม่อนได้รับความชุ่มชื้นสูง ทำให้หม่อน ตั้งตัวได้เร็ว ถ้าปลูกปลายฤดูฝนควรกระทำให้มีฝนอยู่ระยะหนึ่ง พอที่หม่อนจะตั้งตัวแตกรากกิ่งก้านได้พอสมควร ไม่ควรปลูกหม่อนในหน้าแล้งโดยเด็ดขาด แม้ว่าบางท้องที่อาจทำได้ เพราะมีการชลประทาน แต่จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูงมากกว่าปลูกในฤดูฝน

ตารางแสดงข้อมูลพื้นที่ทำการเกษตรของตำบลเด่นชัย ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓

ชนิดพืชปลูก	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
ข้าว	๒๓,๑๘๑.๗๓	๗๐๐
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑,๑๓๒.๒๖	๑,๐๐๐
พืชผัก	๖๑.๒๕	๙๐๐
ไม้ผล	๑,๒๒๗.๒๖	๑,๒๐๐
ไม้ยืนต้น	๗๓๘.๖๔	-

ข้อมูลจาก : สำนักงานเกษตรอำเภอเด่นชัย

๙.๒ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร / แหล่งน้ำกิน น้ำใช้

ในเขตเทศบาลตำบลเด่นชัย มีแหล่งน้ำที่ใช้สำหรับทำการเกษตร และ อุปโภค บริโภค อยู่หลายแห่งไม่ว่าจะเป็น แหล่งน้ำทางธรรมชาติ และ แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยแยกเป็น

แหล่งน้ำทางธรรมชาติ ได้แก่

๑. น้ำฝน มีตลอดในช่วงฤดูการ
๒. แม่น้ำ จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ แม่น้ำยม
๓. ห้วย/ลำธาร จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ลำห้วยร่องกอก และ ลำห้วยแม่พวก
๔. หนองน้ำ/บึง จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ บึงน้ำบ้านห้วยกุด

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่

๑. ฝายจำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ ฝายปากจ๊วะ ฝายเด่นชัย ฝายสถานีรถไฟ ฝายปากพวก ฝายร่องกอก
๒. สระน้ำจำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ สระน้ำบ้านห้วยกุด

ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลของแต่ละชุมชนพบว่า แหล่งน้ำที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้น ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน แต่ประชาชนก็ยังมีวิธีการรับมือกับความแห้งแล้งในบางช่วงของฤดูการ โดยการรองรับปริมาณน้ำฝนเพื่อกักเก็บไว้ใช้ ทั้งในการอุปโภค บริโภค และ การทำเกษตรกรรม เป็นต้น

๙.๓ ข้อมูลด้านที่ดิน โดยจำแนกตามประเภทการใช้ประโยชน์จากที่ดินในเขตเทศบาลตำบลเด่นชัย ดังนี้

ที่	ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	ขนาดพื้นที่	
		ตารางกิโลเมตร	ไร่
๑	พื้นที่ชุมชนเมืองและสิ่งปลูกสร้าง	๔.๙๔	๓,๐๙๐.๑๐
๒	พื้นที่เกษตรกรรม	๖.๖๐	๔,๑๒๕.๘๒
๓	พื้นที่อุตสาหกรรม	๐.๔๓	๒๖๘.๓๓
๔	พื้นที่ราชการและสถาบันต่างๆ	๐.๕๗	๓๕๖.๑๑
๕	พื้นที่ป่าไม้	๐.๐๒	๑๒.๐๔
๖	พื้นที่แหล่งน้ำ	๐.๒๘	๑๗๗.๐๕
๗	พื้นที่อื่นๆ	๐.๘๙	๕๕๕.๒๓
รวมพื้นที่ทั้งหมด (ในเขตเทศบาล.เด่นชัย)		๑๓.๗๔	๘,๕๘๖.๒๕
พื้นที่ทั้งหมด (อำเภอเด่นชัย)		๖๐๓.๔๐	๓๗๗,๑๒๕.๐๐

ข้อมูลจาก : สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแพร่ (โดยใช้ฐานข้อมูลระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์
มาตราส่วน ๑ : ๒๕,๐๐๐ ของกรมแผนที่ดิน)

